

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่

โดย

นางสาวมัลลิกา จำปาแพง

กรกฎาคม 2541

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ศาสตราจารย์พิเศษยรรยง สิทธิชัย

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยสื่อที่ศึกษามี 4 ประเภท คือ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และ 2) พฤติกรรมการเปิดรับสื่อในด้านประเภทของสื่อ ประเภทของรายการ ประเภทของบทความ ช่วงเวลา ระยะเวลา ความถี่ในการเปิดรับสื่อ และลักษณะการเปิดรับโฆษณา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีจำนวน 500 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2540 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2541 ด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ประกอบการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยมีดังนี้

1) ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 20-49 ปี มีสถานภาพโสด อาศัยอยู่ในครอบครัวขนาดกลางและขนาดใหญ่ (สมรสในครอบครัวมี 3 คนขึ้นไป) ส่วนใหญ่มีรายได้ครอบครัวอยู่ในระดับกลาง และระดับล่าง (รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 25,001 บาท) มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ถึงระดับปริญญาตรี ส่วนมากเป็นกลุ่มพนักงานบริษัทเอกชน และกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา

2) พฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั้ง 4 ประเภท พบว่า กลุ่มตัวอย่างเปิดรับสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุ และนิตยสาร ตามลำดับ

สื่อโทรทัศน์ ผู้ชมส่วนใหญ่รับชมโทรทัศน์ทุกวัน โดยใช้เวลาในการชม 2-5 ชั่วโมงต่อวัน และชมโทรทัศน์เป็นประจำในช่วงเวลา 18.00-22.00 น. ของวันจันทร์-อาทิตย์ สถานีโทรทัศน์ที่ติดตามชมมากเป็นอันดับ 1 คือ ช่อง 3 ช่อง 7 และช่อง 9 ประเภทรายการที่ติดตามชมเป็นประจำ คือ ข่าว เกมโชว์

ละครไทย และวาไรตี้ ตามลำดับ โดยรายการประเภทข่าว ที่ติดตามชมมากเป็นอันดับ 1 คือ ข่าวภาคค่ำ (ช่อง 7) เกมส์โชว์ คือ แสบคุณสอง (ช่อง 3) และวาไรตี้/ทอล์คโชว์ คือ ทไวไลท์โชว์ (ช่อง 3) ลักษณะการดูโฆษณา ผู้ชมส่วนมากดูภาพและเรื่องราวของภาพยนตร์โฆษณาเท่านั้น

สื่อหนังสือพิมพ์ ผู้อ่านส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกวัน วันละ 1 ฉบับ โดยใช้เวลาอ่าน 10-30 นาทีต่อวัน และอ่านในช่วงเวลาอยู่ที่ทำงาน/ที่เรียน ในวันจันทร์-ศุกร์ ผู้อ่านส่วนมากอ่านหนังสือพิมพ์จากหน้าแรกไปยังหน้าสุดท้าย แต่เลือกอ่านเฉพาะคอลัมน์ที่สนใจเท่านั้น คอลัมน์ที่ชอบอ่านเป็นประจำ คือ ข่าวทั่วไป ดารา/บันเทิง การเมือง และเกร็ดความรู้ ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ติดตามอ่านหนังสือพิมพ์ทั่วไปรายวันมากที่สุด รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ธุรกิจรายวัน และหนังสือพิมพ์กีฬา ตามลำดับ หนังสือพิมพ์ทั่วไปรายวัน ที่นิยมอ่านมากเป็นอันดับ 1 คือ ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์ธุรกิจรายวัน คือ กรุงเทพธุรกิจรายวัน หนังสือพิมพ์ธุรกิจราย 3 วัน/รายสัปดาห์ คือ ฐานเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์กีฬา คือ สยามกีฬารายวัน หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ คือ Bangkok Post และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น คือ เชียงใหม่นิวส์ ลักษณะการดู/อ่านโฆษณา ผู้อ่านส่วนมากดูเพียงให้ทราบว่า เป็นโฆษณาสินค้าหรือบริการอะไร

สื่อวิทยุ ผู้ฟังวิทยุส่วนใหญ่รับฟังวิทยุเป็นประจำทุกวัน โดยใช้เวลาในการฟัง 1-2 ชั่วโมงต่อวัน และฟังวิทยุเป็นประจำในช่วงเวลา 21.00-24.00 น. ของวันจันทร์-อาทิตย์ ผู้ฟังรับฟังสถานีวิทยุที่กระจายเสียงด้วยระบบเอฟเอ็ม. (FM) มากกว่าระบบเอเอ็ม. (AM) โดยสถานีที่ฟังไม่ได้เฉพาะเจาะจงว่าเป็นสถานีใดสถานีหนึ่ง สถานีวิทยุระบบเอเอ็ม. (AM) ที่นิยมฟังมากเป็นอันดับ 1 คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงประจำถิ่น จ.เชียงใหม่ (738 KHz) ส่วนระบบเอฟเอ็ม. (FM.) คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.เชียงใหม่ (98.0 MHz) รายการวิทยุของสถานีวิทยุระบบเอเอ็ม. (AM.) ที่นิยมฟังมากเป็นอันดับ 1 คือ ข่าว (738 KHz) ส่วนระบบเอฟเอ็ม. (FM.) คือ Radio Vote (98.0 MHz) ลักษณะการฟังโฆษณา ผู้ฟังส่วนมากฟังแบบผ่านไป ไม่ได้ให้ความสนใจในเนื้อหาของโฆษณา

สื่อนิตยสาร ผู้อ่านนิตยสารส่วนใหญ่ อ่านในช่วงเวลากลางวัน และก่อนนอน โดยใช้เวลาในการอ่านแต่ละครั้งน้อยกว่า 1 ชั่วโมง ผู้อ่านส่วนใหญ่อ่านนิตยสารจากหน้าแรกไปยังหน้าสุดท้าย แต่เลือกอ่านเฉพาะคอลัมน์ที่สนใจเท่านั้น ประเภทของนิตยสารที่ชอบอ่าน คือ บันเทิง ผู้หญิง แฟชั่น และท่องเที่ยว ตามลำดับ นิตยสารประเภทผู้ชาย ที่นิยมอ่านมากเป็นอันดับ 1 คือ จี.เอ็ม. ผู้หญิง คือ แพรวสุดสัปดาห์ ธุรกิจ คือ ผู้จัดการ การเมือง คือ มติชนสุดสัปดาห์ บันเทิง คือ ดาราภาพยนตร์ และกีฬา คือ สตาร์ชอเคอร์ ลักษณะการดู/อ่านโฆษณา ผู้อ่านส่วนมากดูเพียงให้ทราบว่า เป็นโฆษณาสินค้าหรือบริการอะไร